

5) Spørgsmål til ministrene:

1) Til statsministeren af:

Ole Henriksen (SF):

»Hvilke konklusioner drager statsministeren af SiDs påvisning af, at »regeringen ved sine første indgreb klart markerede, at det var betalingsbalanceproblemet, der havde den højeste prioritet«?»

(Spm. nr. 580).

Skriftlig begrundelse.

En af de store vanskeligheder under den kapitalistiske krise er at forene hensynet til beskæftigelsen med hensynet til betalingsbalancen. Derfor kan en prioritering til tider være nødvendig.

Fra SFs side har vi ofte kritiseret, at SV-regeringen prioriterede hensynet til betalingsbalancen højest – altså over hensynet til beskæftigelsen.

Denne kritik har statsministeren hidtil afvist som aldeles urigtig.

Nu fremsætter SiD – Danmarks største fagforbund – i en netop udgivet publikation en helt tilsvarende kritik. Det vil være forbausende, om statsministeren vil ignorere denne kritik på samme måde, som han har ignoreret vores, og undlade at drage konklusioner af den hårde dom, der nu kommer fra et fagforbund, han selv har været formand for.

Ole Henriksen (SF):

Begrundelsen for det stillede spørgsmål er, at man fra SiD nys har udgivet en pjece, hvor man påpeger, at en af de store vanskeligheder er forholdet imellem beskæftigelsen og betalingsbalancen, og at det er en prioritering, som kan være vanskelig at lave, når man skal prøve at få bedret begge dele.

Fra SFs side har vi ofte kritiseret regeringen for, at man har prioriteret betalingsbalancen højest. Denne kritik har statsministeren hidtil afvist som aldeles urigtig. Nu fremsætter SiD, som er Danmarks største fagforbund, i en netop udgivet publikation en helt tilsvarende kritik, og det vil være forbausende, om statsministeren vil ignorere denne kritik på samme måde, som han har ignoreret vores kritik, og vil undlade at drage de nødvendige konklusioner af den hårde dom,

som kommer fra et fagforbund, som statsministeren i øvrigt selv har været formand for.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg vil gerne til hr. Ole Henriksen sige, at jeg vil tillade mig at afvise, at der fra regeringens side er tale om at prioritere betalingsbalanceproblemet højere end beskæftigelsesproblemet. Regeringen søger at gøre så meget, som det overhovedet er muligt i retning af at forøge beskæftigelsen. Ser man på det faktiske antal beskæftigede i det danske samfund i dag, ved man, at der ikke er færre, men flere beskæftigede. Det er i hvert fald også et udtryk for, at man til trods for krisen alligevel har kunnet evne at holde mange i arbejde og endda øge beskæftigelsen; men tilgangen til arbejdsmarkedet har som bekendt, samtidig med at krisen er indtrådt, medført en procentvis og dermed ganske alvorlig stigning i arbejdsløsheden.

Men når vi skal vurdere, hvor meget det er muligt at gøre på kort sigt, mener jeg ikke, man kommer uden om at tage afgørende hensyn til, hvordan det vil komme til at påvirke beskæftigelsesmulighederne på blot lidt længere sigt. Det er i den forbindelse, vi ikke kan tillade os at se bort fra betalingsbalanceudviklingen. Det er jo en kendsgerning, og det mener jeg også hr. Ole Henriksen ved, at vi kun i begrænset omfang kan udvide beskæftigelsen ved at forøge efterspørgslen her i landet, uden at det koster fremmed valuta først og fremmest i import af færdigvarer, men også import af råvarer, halvfabrikata og brændsel. Det vil altså sige, at hvis vi i den øjeblikkelige situation forøger efterspørgslen her i landet, vil underskuddet på betalingsbalancen stige, og så må vi låne mere i udlandet. Det kan blive særdeles farligt for beskæftigelsen i det kommende år, hvis vi på den måde på forhånd beslaglægger en stærkt stigende del af vores importindtægter til rente- og afdragsbetalinger. Så kommer vi først for alvor til at mangle de nødvendige midler til at betale for importen. Betalingen af renter og afdrag til udlandet beslaglægger allerede meget store beløb, og de vil stige i de kommende år, hvis vi ikke får underskuddet på betalingsbalancen bragt ned.

Derfor må jeg sige, at regeringen tillægger beskæftigelseshensynet den helt afgørende betydning ved tilrettelæggelse af den økonomiske politik; men vi er nødt til, og vi må